

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-59-40>

УДК 657

Бондар Микола Іванович

доктор економічних наук, професор,
декан факультету обліку та податкового менеджменту,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1904-1211>

Новіков Владислав Володимирович

аспірант,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6265-2715>

Mykola Bondar, Vladyslav Novikov

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

**РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ
В ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ****DISCLOSURE OF INFORMATION ABOUT FINANCIAL
INVESTMENTS IN THE SUSTAINABILITY REPORT**

Анотація. У роботі запропоновано підходи до формування національного механізму звітування за ESG-критеріями в Україні, в частині розкриття інформації за таким об'єктом обліку, як фінансові інвестиції. Проаналізовано вимоги ESRS до розкриття нефінансової інформації в Звітності зі сталого розвитку на предмет обліку та аналізу в операціях з фінансовими інвестиціями. Представлено до запровадження окремий стандарт присвячений розкриттю нефінансової інформації про фінансові інвестиції в Звітності зі сталого розвитку – НП(С)БО – СР (інвестиції), у якому запропоновано елементи розкриття інформації як для суб'єкта-звітування інвестора, так і для суб'єкта-звітування який залучає інвестиції в розрізі ESG-критеріїв, опису інвестиційного портфеля, а також в частині ризиків та можливостей.

Ключові слова: фінансові інвестиції, інвестиційна модель, інвестор, нефінансова інформація, звітність зі сталого розвитку.

Summary. The paper analyzes the scientific achievements of domestic and foreign scientists in the field of Sustainable Development Reporting. The importance of the impact of modern economic and technological processes on the functioning of global financial markets and investment activities is investigated. The growth of investor interest in shares of technology companies and the associated risks of asset concentration in stock markets are analyzed. Special attention is paid to the factors of instability of financial markets, in particular economic, political and social upheavals, as well as the impact of trade tariffs on the investment environment. The significance of the UN Sustainable Development Goals as a global strategy aimed at combining economic growth, social progress and environmental security is revealed. The trend of integrating sustainable development principles and ESG criteria into international procurement and tender procedures is also highlighted, which is gradually becoming an important element of modern corporate policy for enterprises. Based on the results of the analysis, a national reporting mechanism for ESG criteria in Ukraine is presented, through the introduction of the corresponding "NP(S)BO – SR (sustainable development)". Approaches to the formation of a national reporting mechanism for ESG criteria in Ukraine are proposed, in terms of disclosure of information on such an accounting object as financial investments. The ESRS requirements for the disclosure of non-financial information in the Sustainability Reporting for the purpose of accounting and analysis in transactions with financial investments are analyzed. A separate standard is presented for implementation dedicated to the disclosure of non-financial information about financial investments in the Sustainability Reporting – NP(S)BO – SR (investments), which proposes elements of disclosure of information for both the investor reporting entity and the reporting entity attracting investments in terms of ESG criteria, description of the investment portfolio, as well as in terms of risks and opportunities.

Keywords: financial investments, investment model, investor, non-financial information, sustainability reporting.

Постановка проблеми. Запровадження Звітності зі сталого розвитку в Україні потребує розробки підходів до розкриття інформації про такий об'єкт обліку, як фінансові інвестиції,

що є важливим елементом прозорості та відповідального управління капіталом, демонструючи, як компанія використовує наявні фінансові ресурси для створення довгострокової цінності,

враховуючи економічні, екологічні та соціальні аспекти.

Проблематика дослідження полягає у відсутності в національному законодавстві цілісної «архітектури звітування за нефінансовою інформацією» в контексті ESG, зокрема щодо відображення інформації про фінансові інвестиції. Попри розвиток вимог до нефінансової звітності, чинна нормативно-правова база не передбачає спеціалізованого стандарту, який би системно регламентував розкриття інформації про фінансові інвестиції з урахуванням ESG-підходів. Неврегульованими залишаються питання розкриття нефінансової інформації про фінансові інвестиції щодо змісту, структури та обсягу розкриття інформації, а також їх узгодження з фінансовою звітністю. Це знижує рівень прозорості, ускладнює оцінку інвестиційної діяльності підприємств як для інвесторів, так і для інших зацікавлених сторін.

Таким чином, існує об'єктивна потреба у розробці окремого національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку з формування нефінансової інформації, який би визначав вимоги до формування вітчизняної Звітності зі сталого розвитку щодо інвестицій загалом та фінансових інвестицій зокрема, а також забезпечував би ефективне управління ними як з боку емітентів, так і інвесторів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Солодовнік О. та Майданник О. аналізують підходи до оцінки суттєвості у Звітності зі сталого розвитку згідно з міжнародними та європейськими стандартами [1].

Seменова S.M. вивчає вплив на Україну європейських Директив звітності зі сталого розвитку. Автором акцентовано увагу на тому, що запровадження європейських стандартів звітності в законодавство України надає довгострокові переваги, що сприятиме залученню іноземних інвестицій [8, с. 693]. Також, Semenova S. та Vıcen V. вивчають питання бухгалтерського забезпечення фінансової та нефінансової звітності підприємств, досліджуючи взаємозв'язок між двома типами звітності, намагаючись створити універсальну систему обліку [10, с. 33–34].

Остап'юк Н.А., Феденко Д.О. досліджують питання ролі візуальних конфігураторів у бухгалтерському обліку у контексті автоматизації Звітності зі сталого розвитку [2, с. 138–139].

Рудакова С. та Щетініна Л. зосереджені на вивченні інтегрального підходу у формуванні корпоративної політики в контексті сталого розвитку, де акцентовано увагу на високих стандартах корпоративного управління та його соціальних складових [3, с. 56–57].

Головко О. та Орехова К. підіймають питання адаптації міжнародного досвіду соціальної відповідальності до українського контенту, зосереджу-

ючись на моделях корпоративної соціальної відповідальності США, Європи та Японії [4, с. 104].

Озеран А.В. та Коршикова Р.С. вивчають висвітлення екологічних питань згідно з ESRs у нефінансових звітах державних підприємств України, авторами встановлено, що структура та зміст нефінансових звітів у більшості державних підприємств України у 2018–2021рр. залишались незмінною [7, с. 118], обсяг і якість поданої інформації про екологічні показники не узгоджуються з вимогами європейських стандартів [7, с. 122]. Також, Озеран А.В. запропоновано оновлену структуру звіту про управління із врахуванням норм Директиви 2022/2464 (CSRD) [9, 284–285].

Barker R. вивчає корпоративну звітність зі сталого розвитку, де звертає увагу на розпливчасті кола користувачів такої звітності, що характеризуються поняттям для «всіх зацікавлених сторін» [5, с. 16]. Duh M. та Prımes A. акцентують увагу на потребі виходу світогляду сталої цінності за межі національних рамок. На думку авторів часткове вирішення питань сталого розвитку призведе до соціальної несправедливості [6, с. 24].

Отже, українські науковці досліджують гармонізацію національного законодавства з європейським щодо імплементації принципів директив ЄС звітності зі сталого розвитку. Зарубіжні вчені підкреслюють, що така звітність формує новий світогляд та намагаються визначити зацікавлені сторони і їх інтереси в нефінансовій інформації. Водночас, ані вітчизняними, ані зарубіжними науковцями не досліджується роль фінансових інвестицій в системі нефінансового звітування, також, не вивчається особливість збору, обробки та розкриття інформації про фінансові інвестиції в Звітності зі сталого розвитку у взаємозв'язку з фінансовою звітністю.

Мета дослідження полягає у визначенні ролі інформації про фінансові інвестиції у Звітності зі сталого розвитку та ідентифікації концептуальних засад її формування за ESRs, що дозволить розробити вітчизняні підходи звітування у відповідності до вимог Директиви CSRD.

Завданням даного дослідження є:

- встановлення правової основи та визначення особливостей відображення нефінансової інформації про фінансові інвестиції у Звітності зі сталого розвитку;

- надання рекомендацій з особливостей відображення інформації у Звітності зі сталого розвитку про фінансові інвестиції у взаємозв'язку із МСФЗ;

- розробка методичних прийомів з відображення інформації про фінансові інвестиції у Звітності зі сталого розвитку у взаємозв'язку із фінансовою звітністю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Країни-члени Європейського Союзу є одними

із основних інвесторів в національну економіку України. Так, частка залишку прямих іноземних інвестицій в Україні, що припадає на держави Європейського Союзу, на кінець 2023 року варіювалась на рівні 75%, (41,15 млрд. дол. США) від загального обсягу іноземних інвестицій. Найбільші обсяги залишків прямих іноземних інвестицій (близько 2/3), залучених через фінансові інструменти участі в капіталі та боргові фінансові інструменти припадали на Кіпр і Нідерланди [16].

Висока прибутковість акцій технологічних компаній призводить до запиту на них серед інвесторів, що формує історичну концентрацію таких акцій на фондовому ринку. На думку МВФ, у разі різкого знецінення подібних активів можливе настання «хаотичності» світового фінансового ринку [14]. Нестабільність фондових ринків пов'язана не лише із технологічним розвитком, а й економічними, політичними та соціальними потрясіннями. Так, у 2025 році фінансовий ринок зазнав нового тиску через торгові тарифи, що зіштовхнули інвесторів із невизначеністю та суттєвими фінансовими втратами [15].

Цілі сталого розвитку, прийняті ООН у 2015 році, спрямовані на подолання бідності, захист довкілля та забезпечення добробуту всіх людей до 2030 року [12]. Вони охоплюють 17 взаємопов'язаних напрямів, одним із яких є – партнерство заради сталого розвитку, що потребує належного регулювання інвестиційної діяльності. Сутність цілей сталого розвитку полягає в забезпеченні гармонії між економічним зростанням, соціальним прогресом і охороною довкілля. Вони поєднують у собі інтереси бізнесу, громадян та країн, в яких суверени є ключовим елементом, котрі самостійно шукатимуть та розподілятимуть фінансування [13, с. 293–294]. Фінансово-інвестиційна активність суб'єктів господарювання є частиною соціально-економічних відносин, як наслідок розвиток людства та його глобальні цілі мають безпосередній вплив на фінансові ринки.

У статті міжнародної консалтингової компанії, яка спеціалізується на операційній стратегії та трансформації бізнесу Argon & Co зазначено, що тендери дедалі частіше вимагають, щоб політика сталого розвитку постачальника повинна бути передбачена у політиці закупівель суб'єкта господарювання. Наприклад: «Policies should include: Mandatory and tailored ESG questions ...» [11]. Як результат, вже сьогодні наявність політики сталого розвитку підприємства є реальною практикою у міжнародних закупівлях.

Наявність значного дефіциту в Державному Бюджеті України [17] вимагає постійного зовнішнього фінансування (міжнародного), яке можливе у вигляді прямої фінансової допомоги у Державний Бюджет, або опосередкованої – шляхом надходження іноземних інвестицій в середину

країни, що обумовлює необхідність розкриття нефінансової інформації про фінансові інвестиції для відповідних інвесторів та донорів.

На нашу думку, саме Звітність зі сталого розвитку здатна задовольнити потреби користувачів (в т. ч. інвесторів) облікової інформації щодо об'єктивного відображення відповідної інвестиційної-моделі до конкретної групи фінансових інвестицій, на основі незалежних ринкових факторів, що має безпосередній вплив на показники фінансової звітності підприємства. На думку експертів, оцінка моделі у взаємозв'язку з ринковими факторами впливу призводить до «непередбачуваних коливань фінансової звітності» [23, с. 29], що на нашу думку відображає ринкову (об'єктивну) суму доходів/витрат від конкретно взятої моделі в майбутньому, що є запорукою забезпечення Сталого розвитку, в розрізі Цілей Сталого Розвитку ООН, покликаних задовольнити Сталість Розвитку як окремо взятого суб'єкта господарювання, так і людської цивілізації загалом.

ESG звітність в розрізі ESRS 1 «General Requirements» [20], вимагає від суб'єктів господарювання надавати інформацію, яка має такі характеристики:

- доречність (relevance);
- достовірне представлення (faithful representation);
- порівнюваність (comparability);
- перевірюваність (verifiability);
- зрозумілість (understandability).

Також, підприємству необхідно розкривати зв'язки з фінансовою звітністю, вказавши, як його інформація у Звітності зі сталого розвитку пов'язана з фінансовою звітністю та іншим звітуванням (звіт про управління). Окреслене питання є особливо актуальним в розрізі достовірності представлення (faithful representation), порівнюваності (comparability) та зрозумілості (understandability) представлених інвестиційних-моделей окремих категорій фінансових інвестицій, інструментарій розкриття інформації за якими вже не обмежується виключно кількісними (вартісними) критеріями.

ESG звітність в розрізі ESRS 2 «General Disclosures» [21] в основі підготовки BP-2 вимагає розкриття в ESG специфічних обставин – в т. ч. невизначеність оцінок, помилки минулих періодів, зміни методів оцінки, що напряду пов'язано із розкриттями бізнес-моделей фінансових інвестицій в частині – невизначеності їх оцінок, зміни методів оцінки та помилок минулих періодів. Також, в розрізі SBM-1: Стратегія, бізнес-модель та ланцюг створення вартості – наголошено на необхідності розкриття інформації про бізнес-модель підприємства, що на нашу думку охоплює питання відображення, обліку та оцінки інвестиційних-моделей підприємства.

Процес ідентифікації та оцінки матеріальних впливів, ризиків та можливостей ІРО (Impact, Risk & Opportunity) встановлює як вони виявляються та аналізуються, і є неможливим без розкриття інформації про модель фінансових інвестицій з її кількісними та якісними складовими.

Соціально-відповідальне підприємство, в контексті формування Звітності зі сталого розвитку за ESRS є більш привабливим для інвестування, так як діяльність останнього є зрозумілою та прозорою [18;19]. З боку інвесторів, практична значущість Звітності зі сталого розвитку полягає у тому, що вона показує повернення інвестованого капіталу, надаючи розуміння про капітал який використовує підприємство, а також на який має вплив у взаємозв'язку із середовищем існування (внутрішнім та зовнішнім) що і формує безпосередньо вартість суб'єкта господарювання. Звітність зі сталого розвитку забезпечує ефективне корпоративне управління, сприяючи підвищенню рівню довіри. Отже, постає гостра необхідність розроблення механізму звітування за ESG в Україні, що потребує формування національної «архітектори звітування за нефінансовою інформацією».

Враховуючи історичну традицію з уніфікації вітчизняного обліку, яка полягає у формуванні загальнодержавних типових форм звітування, що є прямо протилежною практикою до застосування

МСФЗ, а також з урахуванням того, що не всі вітчизняні суб'єкти підприємницької діяльності ведуть облік за МСФЗ [22], але більшість із них має бізнес-орієнтацію на ринок Європейського Союзу, то на нашу думку, з метою всеохоплюючого суб'єктного складу необхідно запровадження окремої групи стандартів, які б врегулювали питання розкриття інформації у звітності зі сталого розвитку про окремі об'єкти обліку – «НП(С) БО – СР (сталій розвиток)».

З метою розробки національної «архітектори звітування за нефінансовою інформацією» в контексті ESG-звітування та враховуючи об'єкт дослідження – фінансові інвестиції, в системі запропонованих «НП(С)БО – СР» пропонується створити окремий стандарт присвячений саме інвестиціям – «НП(С)БО – СР (інвестиції)». Вимоги до ESG-звітування в Україні, які повинен містити запропонований стандарт за елементами розкриття інформації за «НП(С)БО – СР (інвестиції)» для суб'єкта інвестора представлено в табл. 1.

Вимоги до ESG-звітування в Україні, які повинен містити запропонований стандарт за елементами розкриття інформації за «НП(С)БО – СР (інвестиції)» для суб'єкта який залучає інвестиції представлено в табл. 2.

Переконані, що запропоновані розкриття нефінансової інформації про інвестиційну діяльність як суб'єкта господарювання, який залучає інвестиції,

Таблиця 1 – Елементи розкриття інформації за «НП(С)БО – СР (інвестиції)» для суб'єкта інвестора

Елемент звітування	Показники які необхідно відобразити в ESG звітності
1	2
Опис інвестиційного портфеля суб'єкта інвестування	<ul style="list-style-type: none"> деталізувати типи інвестицій: акції, облигації (ОВДП), корпоративні права; подання інформації про підходи до оцінки інвестицій: справедлива вартість (із деталізацією прибуток або збиток/інший сукупний дохід), амортизована собівартість; наведення інвестиційних моделей із розкриттям їх якісних та кількісних складових для відповідних груп інвестиційного портфеля; наведення переліку країн із яких залучено інвестиції (наведена інформація необхідна в тому числі для трансфертного ціноутворення); перелічення галузей вітчизняної економіки із яких залучено інвестиції
Інформація про позитивний/негативний вплив від фінансових інвестицій (дотримання сталості підприємствами у які здійснюється інвестиція)	
(E) Екологічні показники вкладених активів	<ul style="list-style-type: none"> викиди CO₂ компаній, у які зроблено інвестиції; частка портфеля що відповідає таксономії ЄС (EU Taxonomy alignment); частка інвестицій які припадають на такі галузі, як: аграрний сектор, металургія, паливно-енергетичний сектор; дані про кліматичні ризики й сценарії; дотримання політики сталого розвитку підприємствами у які здійснено інвестиції; обсяги використання енергії підприємствами у які здійснено інвестиції; обсяги очищення води підприємствами у які здійснено інвестиції
(S) Соціальні показники вкладених активів	<ul style="list-style-type: none"> дотримання прав працівників підприємствами у які здійснено інвестиції; ризики дитячої/примусової праці в ланцюгах постачання підприємств у які здійснено інвестиції; гендерна рівність та інклюзія на підприємствах у які здійснено інвестиції; дотримання законодавства з охорони праці підприємствами у які здійснено інвестиції; дотримання прав людини у зонах впливу підприємств в які здійснено інвестиції

Закінчення таблиці 1

1	2
(G) Показники корпоративного управління вкладених активів	<ul style="list-style-type: none"> • відображення інформації про структуру власності та ступінь контролю підприємства у яке здійснюється інвестиція; • оцінка ризику корупції у зонах впливу підприємств в які здійснено інвестиції; • оцінка податкових ризиків, в т. ч. аналіз судових справ у яких податковий орган виступає позивачем/відповідачем по відношенню до підприємства у яке здійснено інвестиції; • розкриття інформації про наявність систем комплаєнсу та політик щодо конфліктів інтересів на підприємстві в яке здійснено інвестиції
Розкриття інформації щодо ризиків та можливостей	
Ризики	<ul style="list-style-type: none"> • ризики знецінення активів підприємства у які здійснено інвестиції через екологічні регуляції; • соціальні потрясіння інвестованих компаній, що можуть зменшити вартість здійснених інвестицій; • ризики притаманні сектору економіки підприємства у яке здійснюється інвестиція
Можливості	<ul style="list-style-type: none"> • залученість підприємства в яке здійснено інвестиції у циркулярну економіку, відновлювані джерела енергії: сонце, вітер, вода, а також соціальні інфраструктурні проекти

Джерело: авторська розробка

**Таблиця 2 - Елементи розкриття інформації
за «НП(С)БО – СР (інвестиції)» для суб'єкта який залучає інвестиції**

Елемент звітування	Показники які необхідно відобразити в ESG звітності
Опис інвестиційного портфеля суб'єкта який залучає інвестиції	<ul style="list-style-type: none"> • деталізувати типи інвестицій: акції, облігації, корпоративні права; • подання інформації про підходи до оцінки інвестицій: справедлива вартість (із деталізацією прибуток або збиток/інший сукупний дохід), амортизована собівартість; • наведення інвестиційних моделей із розкриттям їх якісних та кількісних складових для відповідних груп інвестиційного портфеля; • наведення переліку країн у які зроблено інвестиції (наведена інформація необхідна в тому числі для трансфертного ціноутворення); • перелічення галузей вітчизняної економіки у які зроблено інвестиції
Розкриття інформації про звітування підприємством в розрізі звітності зі сталого розвитку	<ul style="list-style-type: none"> • наявність ESG-контролю на підприємстві; • ціль щодо зниження викидів CO₂, відсоток фінансування їх досягнення в частині залучених інвестицій; • план зміни структури портфелю емітента; • децлайни досягнення цілей та фіксація проміжних результатів у досягненні цілей сталого розвитку
Інформація про позитивний/негативний вплив від фінансових інвестицій (дотримання сталості підприємством яке залучає інвестиції)	
(E) Екологічні показники вкладених активів	<ul style="list-style-type: none"> • частка інвестицій у сталих видах діяльності (EU Taxonomy alignment); • частка зелених облігацій; • CO₂ інвестицій – фінансовані викиди (PCAF методика)
(S) Соціальні показники вкладених активів	<ul style="list-style-type: none"> • дотримання прав працівників на підприємстві; • ризики дитячої/примусової праці в ланцюгах постачання; • гендерна рівність та інклюзія у на підприємстві; • практика здоров'я та безпеки праці; • дотримання законодавства з охорони праці; • участь в соціальних заходах в зоні впливу підприємства
(G) Показники корпоративного управління вкладених активів	<ul style="list-style-type: none"> • розкриття інформації про структуру власності та ступінь контролю підприємства; • розкриття інформації про частку інвестицій у компанії з незалежними наглядовими радами; • оцінка ризику корупції у зоні впливу підприємства; • оцінка податкових ризиків, в т. ч. розкриття інформації про судові справи у яких податковий орган виступає позивачем/відповідачем; • розкриття інформації про наявність систем комплаєнсу та політик щодо конфліктів інтересів на підприємстві
Розкриття інформації щодо ризиків та можливостей	
Ризики	<ul style="list-style-type: none"> • ризики знецінення активів підприємства-емітента через екологічні регуляції; • соціальні потрясіння у який фігурувала компанія; • ризики притаманні сектору економіки у якому здійснюється основна діяльність
Можливості	<ul style="list-style-type: none"> • напрями інвестування залучених коштів, в т. ч. у циркулярну економіку, відновлювані джерела енергії: сонце, вітер, вода, а також інвестиції у соціальні інфраструктурні проекти

Джерело: авторська розробка

так і суб'єкта, який їх здійснює, стануть основою для формування вітчизняної системи – «архітектори звітування за нефінансовою інформацією» в контексті ESG-звітування, що сформує основу обліково-аналітичного забезпечення необхідного для прийняття відповідних управлінських рішень.

Висновки. Запропоновані вимоги до розкриття інформації про інвестиції суб'єктів господарювання в «НП(С)БО – СР (інвестиції)», як складової національної «архітектори звітування за нефінансовою інформацією» сприятиме під-

вищенню рівня прозорості, прогнозованості та сталості в операціях з фінансовими інвестиціями як для підприємств, які залучають інвестиції, так і для підприємств, які їх здійснюють.

Запропоноване у дослідженні розкриття інформації в ESG щодо інвестиційних моделей підприємства сприятиме покращенню управління фінансовими інвестиціями як зі сторони емітента, так і зі сторони акціонера, що є запорукою забезпечення досягнення Україною Цілей Сталого Розвитку ООН.

Список використаних джерел:

1. Солодовнік О., Майданник О. Підходи до оцінки суттєвості у звітності про сталий розвиток згідно з міжнародними та європейськими стандартами. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4143/4073> (дата звернення: 26.02.2026)
2. Остап'юк Н. А., Феденко Д. О. Автоматизація звітності зі сталого розвитку: роль візуальних конфігураторів у бухгалтерському обліку. *Сучасні інформаційні технології та системи в управлінні*: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 10–11 квіт. 2025 р. Київ, 2025. С. 133–134. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6d6796ed-c52d-49ef-8ee4-9084867a2787/content> (дата звернення: 26.02.2026)
3. Рудакова С., Щегініна Л. Інтегральний підхід до формування корпоративної політики в контексті сталого розвитку. *Розвиток ринку праці в умовах глобалізаційних зрушень: виклики для України*: збірник матеріалів учасників Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 24 квіт. 2025 р. Київ, 2025. С. 56–57. URL: https://kmev.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/120/2025/11/zbirnyk_konferentsii_24.04.2025_mdu-ep.pdf#page=56 (дата звернення: 27.02.2026)
4. Golovko O., Oriekhova K. Adapting international social responsibility experience to Ukrainian content. *Financial and credit systems: prospects for development*. 2024. № 3 (14). С. 101–110. URL: <https://periodicals.karazin.ua/fcs/article/view/24520> (дата звернення: 27.02.2026)
5. Barker R. Corporate sustainability reporting. *Journal of Accounting and Public Policy*. 2025. № 49. С. 1–21. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278425424001030> (дата звернення: 02.03.2026)
6. Duh M., Primes A. Investigating the Effectiveness of Endogenous and Exogenous Drivers of the Sustainability (Re) Orientation of Family SMEs in Slovenia: Qualitative Content Analysis Approach. *Sustainability*. 2024. № 16. С. 1–27. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/16/17/7285> (дата звернення: 02.03.2026)
7. Озеран А. В., Коршикова Р. С. Висвітлення екологічних питань згідно з esrs у нефінансових звітах державних підприємств України. *Фінанси України*. 2024. № 9. С. 113–128. URL: <https://finukr.com.ua/index.php/journal/article/view/69> (дата звернення: 03.03.2026)
8. Semenova S.M. Reporting on sustainable development: new realities for Ukraine in the context of European Directives. *Управління розвитком соціально-економічних систем*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 6–7 бер. 2025 р. Харків, 2025. С. 691–694. URL: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/03/conf-06-07-03-25-mater2.pdf#page=692> (дата звернення: 03.03.2026)
9. Озеран А. В. Інформація про сталий розвиток у звіті про управління. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 2 (49). С. 282–287. URL: <https://www.economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/975/934> (дата звернення: 04.03.2026)
10. Semenova S., Vicen V. Accounting providing financial and non-financial reporting of enterprises. *European Science*. 2023. № 2. С. 30–39. URL: <https://european-science.sk/storage/journals/essays/2-2023/470.pdf>. (дата звернення: 04.03.2026)
11. Argon & Co. How do you embed sustainability in procurement tenders? URL: <https://www.argonandco.com/en/news-insights/articles/how-do-you-embed-sustainability-in-procurement-tenders/> (дата звернення: 05.03.2026)
12. Що таке Цілі сталого розвитку? *United Nations Development Programme*. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku/reduced-inequalities> (дата звернення: 05.03.2026)
13. Пугаченко О. Б., Гредякін О. М. Цілі сталого розвитку: ретроспектива, передумови прийняття, склад і суть. *Здоров'я і суспільство в умовах війни*. 2022. С. 290–295. URL: <https://vmurol.kr.ua/wp-content/uploads/2022/11/D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B9-2022..pdf#page=291> (дата звернення: 05.03.2026)
14. IMF warns of rising odds of 'disorderly' global market correction. *Reuters*. URL: <https://www.reuters.com/business/finance/imf-warns-rising-odds-disorderly-global-market-correction-2025-10-14/> (дата звернення: 05.03.2026)
15. Global markets in turmoil as Trump tariffs wipe \$2.5tn off Wall Street. *The Guardian*. URL: <https://www.theguardian.com/business/2025/apr/03/global-markets-turmoil-trump-tariffs-wall-street-downturn> (дата звернення: 06.03.2026)
16. Новіков В. В. Економічна сутність та аналіз вітчизняного ринку фінансових інвестицій. *Економіка та суспільство*. Вип. 71. 2025. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5534/5472> (дата звернення: 06.03.2026)

17. Про Державний бюджет України на 2025 рік: Закон України від 19.11.2024 р. № 4059-IX. Дата оновлення 23.10.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text> (дата звернення: 06.03.2026)
18. Corporate sustainability reporting. *An official website of the European Union*. URL: https://finance.ec.europa.eu/financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en (дата звернення: 07.03.2026)
19. OECD Corporate Governance Factbook 2025. *OECD*. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-corporate-governance-factbook-2025_f4f43735-en/full-report/corporate-sustainability_5382e187.html (дата звернення: 07.03.2026)
20. ESRS 1. *European Sustainability Reporting Standards*. URL: <https://esrs-nachhaltigkeitsberichterstattung.de/en/esrs/generelle-standards/esrs-1> (дата звернення: 07.03.2026)
21. ESRS 2. *European Sustainability Reporting Standards*. URL: <https://esrs-nachhaltigkeitsberichterstattung.de/en/esrs/generelle-standards/esrs-2> (дата звернення: 07.03.2026)
22. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності: веб сайт Міністерства Фінансів України. URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/Hide/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%201_ukr_2025\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/Hide/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%201_ukr_2025(1).pdf) (дата звернення: 09.03.2026)
23. Таран І. МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»: практичні аспекти впровадження в Україні. *Досвід та судження*. 2018. С. 28–36. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/publications/2018/ifrs-9-financial-instruments.pdf> (дата звернення: 09.03.2026)

References:

1. Solodovnik O., Maidannyk O. (2024) Pidkhody do otsinky suttievosti u zvitnosti pro stalyy rozvytok zghidno z mizhnarodnymy ta yevropeiskymy standartamy [Approaches to assessing materiality in sustainability reporting according to international and European standards]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, vol. 63. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4143/4073> (in Ukrainian)
2. Ostapiuk N. A., Fedenko D. O. (2025) Avtomatyzatsiia zvitnosti zi staloho rozvytku: rol vizualnykh konfiguratoriv u bukhholderskomu obliku [Automation of sustainability reporting: the role of visual configurators in accounting]. *Suchasni informatsiini tekhnologii ta systemy v upravlinni : zbirnyk materialiv Mizhnar. nauk.-prakt. konf* (Kyiv, April 10–11, 2025) Kyiv, 2025, pp. 133–134. Available at: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6d6796ed-c52d-49ef-8ee4-9084867a2787/content> (in Ukrainian)
3. Rudakova S., Shchetinina L. (2025) Intehralnyi pidkhid do formuvannia korporatyvnoi polityky v konteksti staloho rozvytku [An integrated approach to corporate policy formation in the context of sustainable development]. *Rozvytok rynku pratsi v umovakh hlobalizatsiinykh zrushen: vykyky dlia Ukrainy : zbirnyk materialiv uchasnykiv Vseukr. nauk.-prakt. konf*. (Kyiv, April 24, 2025) Kyiv, 2025, pp. 56–57. Available at: https://kmev.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/120/2025/11/zbirnyk_konferentsii_24.04.2025_mdu-ep.pdf#page=56 (in Ukrainian)
4. Golovko O., Oriekhova K. (2024) Adapting international social responsibility experience to Ukrainian content. *Financial and credit systems: prospects for development – Financial and credit systems: prospects for development*, vol. 3 (14), pp. 101–110. Available at: <https://periodicals.karazin.ua/fcs/article/view/24520>
5. Barker R. (2025) Corporate sustainability reporting. *Journal of Accounting and Public Policy – Journal of Accounting and Public Policy*, vol. 49, pp. 1–21. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278425424001030>
6. Duh M., Primec A. (2024) Investigating the Effectiveness of Endogenous and Exogenous Drivers of the Sustainability (Re)Orientation of Family SMEs in Slovenia: Qualitative Content Analysis Approach. *Sustainability – Sustainability*, vol. 16, pp. 1–27. Available at: <https://www.mdpi.com/2071-1050/16/17/7285>
7. Ozeran A. V., Korshykova R. S. (2024) Vysvitlennia ekolohichnykh pytan zghidno z esrs u nefinansovykh zvitakh derzhavnykh pidpryemstv Ukrainy [Disclosure of environmental issues in accordance with ESRS in non-financial reports of state-owned enterprises of Ukraine]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, vol. 9, pp. 113–128. Available at: <https://finukr.com.ua/index.php/journal/article/view/69> (in Ukrainian)
8. Semenova S.M. (2025) Reporting on sustainable development: new realities for Ukraine in the context of European Directives [Reporting on sustainable development: new realities for Ukraine in the context of European Directives]. *Upravlinnia rozvytkom sotsialno-ekonomichnykh system : materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konf*. (Kharkiv, March 6–7, 2025) Kharkiv, 2025, pp. 691–694. Available at: <https://biotechuniv.edu.ua/wp-content/uploads/2025/03/conf-06-07-03-25-mater2.pdf#page=692> (in Ukrainian)
9. Ozeran A. V. (2024) Informatsiia pro stalyy rozvytok u zviti pro upravlinnia [Information on sustainable development in the management report]. *Stalyy rozvytok ekonomiky – Sustainable economic development*, vol. 2 (49), pp. 282–287. Available at: <https://www.economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/975/934> (in Ukrainian)
10. Semenova S., Vicen V. (2023) Accounting providing financial and non-financial reporting of enterprises. *European Science – European Science*, vol. 2, pp. 30–39. Available at: <https://european-science.sk/storage/journals/essays/2-2023/470.pdf>
11. Argon & Co. How do you embed sustainability in procurement tenders? Available at: <https://www.argonandco.com/en/news-insights/articles/how-do-you-embed-sustainability-in-procurement-tenders/>
12. Shcho take Tsili staloho rozvytku? [What are the Sustainable Development Goals?]. *United Nations Development Programme – United Nations Development Programme*. Available at: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku/reduced-inequalities> (in Ukrainian)

13. Puhachenko O. B., Hrediakin O. M. (2022). Tsili staloho rozvytku: retrospektyva, peredumovy pryiniattia, sklad i sut [Sustainable development goals: retrospective, prerequisites for adoption, composition and essence.]. *Zdorovia i suspilstvo v umovakh viiny – Health and society in times of war*, pp. 290–295. Available at: <https://is.gd/qlB89t> (in Ukrainian)
14. IMF warns of rising odds of 'disorderly' global market correction. *Reuters – Reuters*. Available at: [https://www.reuters.com/business/finance/imf-warns-rising-odds-disorderly-global-market-correction-2025-10-14/#:~:text=WASHINGTON%2C%20Oct%2014%20\(Reuters\),Monetary%20Fund%20said%20on%20Tuesday](https://www.reuters.com/business/finance/imf-warns-rising-odds-disorderly-global-market-correction-2025-10-14/#:~:text=WASHINGTON%2C%20Oct%2014%20(Reuters),Monetary%20Fund%20said%20on%20Tuesday)
15. Global markets in turmoil as Trump tariffs wipe \$2.5tn off Wall Street. *The Guardian – The Guardian*. Available at: <https://www.theguardian.com/business/2025/apr/03/global-markets-turmoil-trump-tariffs-wall-street-downturn>
16. Novikov V. V. (2025) Ekonomichna sutnist ta analiz vitchyznianoho rynku finansovykh investytsii [Economic essence and analysis of the domestic financial investment market]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, vol. 71. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5534/5472> (in Ukrainian)
17. Pro Derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2025 rik [About the State Budget of Ukraine for 2025] : Zakon Ukrainy vid 19.11.2024 r. № 4059-IX. Data onovlennia 23.10.2025. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text> (in Ukrainian)
18. Corporate sustainability reporting. *An official website of the European Union – An official website of the European Union*. Available at: https://finance.ec.europa.eu/financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en
19. OECD Corporate Governance Factbook. *OECD – OECD*. Available at: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-corporate-governance-factbook-2025_f4f43735-en/full-report/corporate-sustainability_5382e187.html
20. ESRS 1. *European Sustainability Reporting Standards – European Sustainability Reporting Standards*. Available at: <https://esrs-nachhaltigkeitsberichterstattung.de/en/esrs/generelle-standards/esrs-1>
21. ESRS 2. *European Sustainability Reporting Standards – European Sustainability Reporting Standards*. Available at: <https://esrs-nachhaltigkeitsberichterstattung.de/en/esrs/generelle-standards/esrs-2>
22. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 1 Pershe zastosuvannia Mizhnarodnykh standartiv finansovoi zvitnosti [International Financial Reporting Standard 1 First-time Adoption of International Financial Reporting Standards] : veb sait Ministerstva Finansiv Ukrainy. Available at: [https://mof.gov.ua/storage/files/Hide/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%201_ukr_2025\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/Hide/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%201_ukr_2025(1).pdf) (in Ukrainian)
23. Taran I. (2018) MSFZ 9 «Finansovi instrumenty»: praktychni aspekty vprovadzhennia v Ukraini [IFRS 9 “Financial Instruments”: practical aspects of implementation in Ukraine]. *DOSVID ta SUDZhENNIa – EXPERIENCE and JUDGMENT*, pp. 28–36. Available at: <https://www.pwc.com/ua/uk/publications/2018/ifrs-9-financial-instruments.pdf> (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 01.04.2026

Дата прийняття статті: 21.04.2026

Дата публікації статті: 06.05.2026